

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

SOUVANXAY DENGDOUANGTHONG

**GIÁO DỤC CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC
XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO THANH NIÊN Ở CÁC TỈNH
MIỀN TRUNG NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ
NHÂN DÂN LÀO HIỆN NAY**

**TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ
NGÀNH: CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC**

Mã số: 9229008

HÀ NỘI - 2024

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa là một hệ giá trị mới được xác lập ở những quốc gia lựa chọn con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản - chính đảng chính trị của giai cấp công nhân, dưới ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin và tinh thần yêu nước của dân tộc đã đồng lòng lựa chọn xây dựng chủ nghĩa xã hội. Ở Cộng hoà dân chủ nhân dân Lào, chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa còn được vun đắp, củng cố bởi cộng đồng các dân tộc Lào đoàn kết, gắn bó, yêu nước thương nòi và có vị lãnh tụ của cách mạng Cayxôn Phômvihản, Người đã lựa chọn và dẫn dắt cách mạng, nhân dân Lào đi tới xây dựng chủ nghĩa xã hội trên mảnh đất còn nhiều khó khăn và thách thức.

Hiện nay, đất nước Lào đang tiếp tục kiên định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, đẩy mạnh công cuộc đổi mới đi vào chiều sâu, tạo chuyển biến mạnh mẽ trong phát triển kinh tế - xã hội theo hướng chất lượng mới, đưa đất nước thoát khỏi tình trạng kém phát triển, và tiến lên theo mục tiêu xã hội chủ nghĩa: “Dân giàu hạnh phúc, đất nước thịnh vượng vững mạnh, xã hội đoàn kết hài hòa, dân chủ, công bằng và văn minh”. Đây là sự nghiệp vĩ đại, vẻ vang, nhưng đầy khó khăn, gian khổ, phức tạp. Để thực hiện thành công sự nghiệp này, một nhiệm vụ quan trọng hàng đầu là khơi dậy và phát huy cao độ chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa trong toàn Đảng, toàn dân, đặc biệt là trong thanh niên.

Thanh niên là lớp người gánh vác vận mệnh của đất nước, là tương lai của dân tộc, có vai trò quan trọng trong sự nghiệp bảo vệ và phát triển đất nước. Thanh niên là nguồn lực chủ yếu của sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, là lực lượng kế thừa và tiếp bước các thế hệ cha anh trong tất cả các lĩnh vực, là chủ nhân tương lai của dân tộc. Thanh niên hiện nay là những người được sinh ra trong chế độ mới, trong tình hình mới, xã hội có nhiều diễn biến phức tạp, việc giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên có ý nghĩa vô cùng quan trọng nhằm tiếp tục xây dựng, củng cố những giá trị của lòng yêu nước, tự cường dân tộc cho thanh niên. Qua đó để họ kiên định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, có đạo đức cách mạng,

ý thức chấp hành pháp luật, có lối sống văn hóa, vì cộng đồng, có bản lĩnh trong hội nhập quốc tế, có sức khỏe, tri thức, hăng hái học hỏi, kỹ năng và tác phong, kỷ luật trong lao động, trở thành những công dân tốt góp phần tích cực trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào là địa bàn có vị thế chiến lược quan trọng cả về kinh tế, chính trị và quốc phòng, an ninh đối với CHDCND Lào. Đây cũng là địa bàn các thế lực thù địch, phản động luôn tìm cách hoạt động, chống phá; trong đó, thanh niên cũng chính là đối tượng chúng đặc biệt quan tâm để lôi kéo, kích động nhằm thực hiện chiến lược “diễn biến hòa bình”, chống phá sự nghiệp cách mạng của Đảng và Nhà nước Lào nói chung và phá hoại quốc phòng, an ninh trật tự ở các tỉnh miền Trung nói riêng.

Trong những năm vừa qua công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào được Đảng, Nhà nước và chính quyền địa phương, các bộ, sở, ban, ngành có liên quan đặc biệt quan tâm và đạt được những thành tựu đáng ghi nhận. Nhờ vậy, đa số thanh niên có ý thức trong việc giữ gìn, kế thừa, phát huy các giá trị của chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa. Tuy nhiên, giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên có lúc, có nơi chưa được chú trọng, còn có sự lúng túng, chất lượng và hiệu quả thấp. Không ít thanh niên chưa nhận thức đúng đắn về lịch sử dân tộc, thắng lợi vĩ đại của dân tộc; về CNXH và con đường đi lên CNXH của đất nước, chưa ý thức đầy đủ trách nhiệm công dân đối với sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN. Một bộ phận thanh niên có xu hướng lãng quên quá khứ, phai nhạt lý tưởng, thiếu hiểu biết về lịch sử truyền thống dân tộc, sống thực dụng, thờ ơ với vận mệnh của đất nước, ít quan tâm đến lợi ích chung.

Trước thực trạng đó, cần phải có những luận giải khoa học từ những vấn đề lý luận và thực tiễn để tìm ra những giải pháp phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào.

Xuất phát từ những vấn đề lý luận và thực tiễn đó, nghiên cứu sinh chọn chủ đề **“Giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh**

niên ở các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay” làm đề tài luận án Tiến sĩ Triết học, chuyên ngành Chủ nghĩa xã hội khoa học.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu của luận án

2.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở làm rõ một số vấn đề lý luận, thực trạng giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào; đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

(1) Tổng quan các công trình khoa học tiêu biểu liên quan đến đề tài luận án, từ đó xác định những vấn đề luận án cần tiếp tục nghiên cứu; (2) Làm rõ những vấn đề lý luận cơ bản về giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay; (3) Phân tích thực trạng và những vấn đề đặt ra trong giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay; (4) Đề xuất phương hướng cơ bản và giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận án

3.1. Đối tượng nghiên cứu: Giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay (tập trung nghiên cứu thanh niên đang học tập tại các nhà trường và các đơn vị thuộc lực lượng vũ trang trên địa bàn).

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Về nội dung: Nghiên cứu những vấn đề lý luận, thực tiễn về giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay (tập trung chủ thể, nội dung, phương pháp giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay).

Về không gian: Luận án chỉ tập trung nghiên cứu công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào gồm: Tỉnh Bô Li Khăm Xay; Tỉnh Khăm Muôn; Tỉnh Sạ Vắn Nạ khét (Đây là 3 tỉnh mang nhiều nét đặc trưng của các tỉnh miền Trung CHDCND Lào)

Về thời gian: Luận án tập trung nghiên cứu và sử dụng số liệu từ năm 2016 (Năm diễn ra Đại hội Đại biểu Đảng toàn quốc lần thứ X) đến nay.

4. Cơ sở lý luận, thực tiễn và phương pháp nghiên cứu của luận án

4.1. Cơ sở lý luận, thực tiễn

Cơ sở lý luận: Luận án dựa ra trên cơ sở lý luận chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Cay xôn Phômvihản và Đường lối, chủ trương của Đảng NDCM Lào, chính sách, pháp luật của Nhà nước Lào về thanh niên và công tác giáo dục thanh niên.

Cơ sở lý thực tiễn: Thực tiễn giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào trong thời gian qua. Ngoài ra, luận án còn kế thừa các tài liệu, các công trình có liên quan của các nhà nghiên cứu của Lào và Việt Nam.

4.2. Phương pháp nghiên cứu

Luận án dựa trên phương pháp luận chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử của chủ nghĩa Mác - Lênin; đồng thời sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học liên ngành và chuyên ngành. Tập trung vào các phương pháp: logic và lịch sử; phân tích và tổng hợp, hệ thống cấu trúc, thống kê, so sánh; điều tra xã hội học.

5. Đóng góp mới về khoa học của Luận án

(1) Đưa ra quan niệm, làm rõ nội dung, hình thức và chủ thể giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay; (2) Xác định những vấn đề đặt ra trong công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay; (3) Đề xuất phương hướng và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào trong thời gian tới.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận án

6.1. Ý nghĩa lý luận: (1) Luận án góp phần làm cơ sở lý luận cho công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào trong thời gian tới; (2) Luận án góp phần khẳng định vai trò của thanh niên và công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn: (1) Góp phần nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay; (1) Kết quả nghiên cứu của luận án có thể dùng làm tài liệu tham khảo cho việc nghiên cứu, giảng dạy trong giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên.

7. Kết cấu của luận án

Ngoài phần mở đầu, tổng quan tình hình nghiên cứu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục, luận án gồm có 4 chương, 9 tiết.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1. CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1.1.1. Các công trình nghiên cứu liên quan đến chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa

Các công trình, bài viết nghiên cứu trên đã phân tích một cách sâu sắc những nội dung về khái niệm, cách tiếp cận, lịch sử hình thành một liên quan trực tiếp hoặc gián tiếp tới đến chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa

1.1.2. Các công trình nghiên cứu liên quan đến giáo dục chủ nghĩa yêu nước và giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa

Các công trình, bài viết nghiên cứu trên cho thấy các tác giả đề cập đến vai trò của chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa trong xây dựng đất nước XHCN Lào hiện nay. Các tác giả cũng phân tích những giá trị của giáo dục chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa yêu

nước xã hội chủ nghĩa hiện nay trong thời kỳ đổi mới, hội nhập và vấn đề đặt ra. Trên cơ sở từ đó, các tác giả đã đưa ra hệ thống các giải pháp cho việc giữ gìn và phát huy chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa trong giai đoạn hiện nay.

1.1.3. Các công trình nghiên cứu liên quan đến thanh niên và giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên

Các tác giả đã tập trung phân tích chủ thể và là đối tượng là thanh niên và giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên trong quá trình xây dựng và bảo vệ tổ quốc XHCN là một xu thế tất yếu, khách quan. Nhìn chung các công trình là những đóng góp quan trọng để hoạch định các chủ trương và giải pháp tăng cường công tác giáo dục lý tưởng cách mạng trong thời gian tới.

1.2. GIÁ TRỊ CỦA CÁC CÔNG TRÌNH VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ LUẬN ÁN CẦN TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU

1.2.1. Những giá trị của các công trình nghiên cứu liên quan đến luận án

Một là, những công trình nghiên cứu này là những tài liệu quý cả về cơ sở lý luận và thực tiễn để luận án tham chiếu trong quá trình triển khai mục tiêu và nhiệm vụ của mình. Các công trình này đã phần nào gợi mở ra tính cấp thiết của việc nghiên cứu vấn đề giáo dục chủ nghĩa yêu nước, giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay; một số vấn đề cần nghiên cứu tiếp theo và giải pháp nâng cao hiệu quả của công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay.

Hai là, những công trình nghiên cứu có những đóng góp quan trọng vào việc làm sáng tỏ nhiều vấn đề về thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay và giáo dục chủ nghĩa yêu nước; quan niệm về thanh niên, giáo dục chủ nghĩa yêu nước truyền thống, giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa. Các công trình nghiên cứu đưa ra quan điểm và giải pháp nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay.

Ba là, một số công trình nghiên cứu đã tiếp cận nghiên cứu và làm sáng tỏ về vấn đề thanh niên và công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước cho thanh niên. Các công trình đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước cho thanh niên trong thời kỳ đổi mới ở CHXHCN Việt Nam và ở CHDCND Lào.

Bốn là, những công trình nghiên cứu trên đây đã luận giải và làm sáng tỏ ở mức độ nhất định về những vấn đề cơ bản của công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào trong quá trình đổi mới đất nước và hội nhập quốc tế; vị trí, vai trò của thanh niên trong sự tham gia phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

Năm là, một số công trình đã tập trung phân tích những trở ngại, rào cản của công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước ở các địa bàn nghiên cứu. Từ đó đề xuất một số quan điểm để nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước và giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho các tầng lớp nhân dân nói chung và thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào nói riêng.

1.2.2. Những vấn đề luận án cần tiếp tục nghiên cứu

Trên cơ sở mục đích, nhiệm vụ của luận án, tác giả kế thừa có chọn lọc những thành tựu, kết quả nghiên cứu trước đã đạt được và cần phải tiếp tục giải quyết một số vấn đề sau:

Một là, tiếp tục làm rõ các khái niệm, nội dung, phương pháp, chủ thể và sự cần thiết giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay.

Hai là, nghiên cứu thực trạng và yếu tố tác động đến giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay; làm rõ nguyên nhân, thành tựu, hạn chế và những vấn đề đặt ra cần được giải quyết.

Ba là, đưa ra quan điểm và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào thời gian tới.

Kết luận chương 1

Chương 2

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ GIÁO DỤC CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO THANH NIÊN Ở CÁC TỈNH MIỀN TRUNG NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO HIỆN NAY

2.1. MỘT SỐ QUAN NIỆM CƠ BẢN

2.1.1. Chủ nghĩa yêu nước, chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa và giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa

Chủ nghĩa yêu nước: Chủ nghĩa yêu nước là hệ thống các quan điểm, tư tưởng, tình cảm yêu nước của cộng đồng người đối với quê hương, Tổ quốc được hình thành và phát triển trong lịch sử. Chủ nghĩa yêu nước trở thành lẽ sống, mục đích và thúc đẩy ý thức tự giác, tích cực trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa: Chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa là hệ thống các quan điểm, tư tưởng, tình cảm yêu nước, lòng trung thành của cộng đồng người được phát triển thành lý luận trong cách mạng xã hội. Chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa trong giai đoạn hiện nay là nguyên tắc đạo đức, lý tưởng của nhân dân trong xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Giáo dục chủ nghĩa yêu nước: là quá trình tác động một cách tích cực của chủ thể giáo dục đến đối tượng giáo dục để họ lĩnh hội được nội dung của các giá trị yêu nước, giúp hình thành trong họ có ý thức, tình cảm, niềm tin, lý tưởng... và thể hiện trong hành vi hoạt động của cá nhân được giáo dục.

2.1.2. Giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào

Thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào: quan niệm chung về thanh niên là đối tượng nghiên cứu đặc thù, là lực lượng xã hội đặc biệt. Có những đặc điểm sau:

Thứ nhất, thanh niên là một nhóm nhân khẩu xã hội đặc thù có độ tuổi từ 14, 15 đến trên dưới 30, là một thế hệ sống trong cộng đồng xã hội với

những đặc điểm chung và riêng trong quan hệ với chính họ, với giai cấp và với xã hội; *Thứ hai*, thanh niên là giai đoạn đang trưởng thành có khả năng phát triển về trí tuệ và nhân cách mạnh mẽ cùng với sự phát triển nhanh chóng về thể chất. Đây là giai đoạn đầu của người lớn, là những năm tháng sung sức đẹp đẽ nhất của đời người và cũng có tâm sinh lý đặc trưng của lứa tuổi; *Thứ ba*, thanh niên là đối tượng có mặt ở tất cả các vùng miền, các thành phần kinh tế, xã hội.

Thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay có tổng số 92.901 người. Là lực lượng to lớn trong xã hội, bên cạnh những đặc điểm chung của thanh niên nói trên còn có những đặc điểm riêng như: Thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào là lớp người năng động, say mê tìm hiểu, khám phá, tích cực tham gia các hoạt động tập thể, hoạt động xã hội, ý thức phấn đấu lập thân, lập nghiệp, lập công cùng với những hoài bão cũng được cụ thể hoá thông qua thái độ học tập rèn luyện. Tuy nhiên, vẫn còn thiếu kinh nghiệm sống và sự hiểu biết về xã hội nên một bộ phận thanh niên dễ mơ hồ về chính trị, ít quan tâm tới vấn đề chính trị xã hội của đất nước và địa phương. Lập trường chính trị chưa vững vàng khiến thanh niên có thể bị các thế lực thù địch dự án dẫ, lôi kéo và lợi dụng gây ảnh hưởng trực tiếp tới quốc phòng, an ninh và giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN.

Giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào: là tổng thể các hoạt động, biện pháp của các chủ thể giáo dục tác động tới thanh niên nhằm định hướng nhận thức, hình thành tư duy lý luận và phát triển ý chí về tình yêu quê hương, lòng trung thành với Tổ quốc xã hội chủ nghĩa trên lập trường chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Cay xôn Phôm vi hản.

2.1.3. Vai trò của giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào

2.1.3.1. Đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới

Trước thực trạng các thế lực thù địch, phản động ngày càng ra sức chống phá công cuộc đổi mới của Đảng, Nhà nước và nhân dân các dân

tộc Lào. Bằng nhiều âm mưu, thủ đoạn, chúng đã thực hiện chiến lược “Diễn biến hòa bình” hòng phủ nhận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Cay xôn Phôm vi hản, xuyên tạc đường lối, quan điểm của Đảng NDCM Lào, chính sách, luật pháp của Nhà nước Lào XHCN, cũng như phủ nhận những thành quả cách mạng của nhân dân các dân tộc Lào trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, đế quốc Mỹ và sự nghiệp đổi mới. Việc giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào có ý nghĩa vô cùng quan trọng, không những cho hiện tại, mà còn cho cả tương lai vì phát triển bền vững, Tổ quốc vững chắc.

2.1.3.2. Góp phần quan trọng trong phát triển nhân cách của thanh niên

Giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên phải gắn liền với giáo dục phát triển nhân cách thanh niên là yêu cầu khách quan của sự phát triển xã hội, nhằm đào tạo những con người Lào phát triển toàn diện, giúp họ đứng vững trước những đổi thay của thời cuộc, có niềm tin vào con đường đi lên của dân tộc, sẵn sàng phục vụ Tổ quốc, sẵn sàng hy sinh vì Tổ quốc.

2.1.3.3. Hình thành thái độ chủ động, tích cực, sáng tạo trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc cho thanh niên

Để hình thành thái độ chủ động, tích cực, sáng tạo của thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN. Xây dựng được đội ngũ thanh niên ổn định tư tưởng có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức cách mạng và lối sống đẹp, có tri thức, năng lực chuyên môn làm chủ khoa học - công nghệ hiện đại và ước mơ, hoài bão, khát vọng đưa địa phương, đất nước, quê hương vươn lên.

2.2. CHỦ THỂ, NỘI DUNG, HÌNH THỨC GIÁO DỤC CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO THANH NIÊN Ở CÁC TỈNH MIỀN TRUNG NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO

2.2.1. Chủ thể giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay

2.2.1.1. Cấp uỷ đảng, Ban Tuyên huấn các cấp

Vai trò lãnh đạo của các cấp uỷ đảng trong giáo dục chính trị - tư tưởng (CT-TT) nói chung, giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh

niên nói riêng xuất phát từ nguyên tắc Đảng lãnh đạo toàn diện, trực tiếp lãnh đạo công tác tư tưởng; coi việc bồi dưỡng, giáo dục thế hệ trẻ là việc rất quan trọng và rất cần thiết.

2.2.1.2. Các cơ quan quản lý giáo dục, quản lý văn hoá - thông tin của các tỉnh miền Trung

Giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên là trách nhiệm của toàn bộ hệ thống giáo dục tại địa phương. Các cơ quan quản lý giáo dục (Sở Giáo dục và thể thao) hướng dẫn các trường trung học phổ thông và các trường cao đẳng, đại học ở các tỉnh miền Trung thực hiện nhiệm vụ giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên học sinh. Giúp các trường quy hoạch, nâng cao chất lượng giáo viên các môn khoa học xã hội - nhân văn, đặc biệt là các môn Lý luận Mác - Lênin, tư tưởng Cayxôn Phômvihản, môn Giáo dục công dân. Các cơ quan quản lý văn hóa - tư tưởng (VH-TT) các cấp tổ chức các hoạt động VH-TT cho thanh niên, kể cả thanh niên ở vùng sâu, vùng xa và các vùng đặc biệt khó khăn; ngăn chặn tác động của các ấn phẩm VH-TT.

2.2.1.3. Đoàn Thanh niên nhân dân cách mạng Lào các cấp ở các tỉnh miền Trung

Đoàn Thanh niên NDCM Lào là một tổ chức trong HTCT hoạt động trong khuôn khổ Hiến pháp và pháp luật của nước CHDCND Lào. Trong HTCT, dưới sự lãnh đạo của Đảng NDCM Lào, Đoàn giữ vai trò nòng cốt trong Hội Liên hiệp thanh niên Lào, phối hợp với các thành viên khác trong HTCT thực hiện công tác thanh niên.

2.2.1.4. Mặt trận Lào xây dựng đất nước và các tổ chức chính trị - xã hội

Thông qua việc tham gia giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên, Mặt trận Lào xây dựng đất nước và các đoàn thể CT-XH góp phần nâng cao nhận thức, vận động toàn bộ nhân dân các bộ tộc Lào tham gia vào sự nghiệp bảo vệ và xây dựng đất nước, phát huy quyền làm chủ, bảo vệ văn hoá, phong tục tập quán tốt đẹp; giữ vững và tăng cường mối liên hệ mật thiết giữa Đảng và Nhà nước với nhân dân.

2.2.1.5. Các nhà trường

Nhà trường phối hợp với chính quyền các cấp ở địa phương tổ chức cho thanh niên học sinh tham gia tích cực vào các hoạt động CT-XH, chủ động nội dung, hình thức giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên học sinh. Các trường trung học phổ thông và các trường cao đẳng, đại học lồng ghép nội dung giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên học sinh vào tất cả các hoạt động của nhà trường, từ hoạt động chính khoá đến hoạt động ngoại khoá.

2.2.1.6. Các đơn vị lực lượng vũ trang trên địa bàn

Các đơn vị lực lượng vũ trang tổ chức thực hiện đường lối quốc phòng - an ninh toàn dân, toàn diện, bảo vệ trật tự an toàn xã hội và những thành quả cách mạng.

2.2.1.7. Các cơ quan thông tin đại chúng

Các cơ quan thông tin đại chúng có điều kiện tham gia trực tiếp vào việc định hướng giá trị và giác ngộ lý tưởng cách mạng cho thanh niên. Thông qua các chương trình phát thanh, truyền hình phù hợp với tâm lý lứa tuổi thanh niên học sinh, có nội dung hấp dẫn, tuyên truyền giáo dục truyền thống dân tộc truyền thống yêu nước cho thế hệ trẻ.

2.2.1.8. Gia đình và bản thân thanh niên

Các gia đình có vai trò quan trọng trong giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho con em mình. Cùng với gia đình, sự tự giáo dục của bản thân thanh niên có ý thức rất quan trọng đối với việc hình thành nhận thức và hành vi yêu nước XHCN của thanh niên. Trong công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN, thanh niên không chỉ là đối tượng, giáo dục mà còn là chủ thể tự giáo dục.

2.2.2. Nội dung giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay

2.2.2.1. Giáo dục lịch sử, truyền thống, bản sắc văn hóa dân tộc Lào

Đây là quá trình giúp thanh niên hiểu rõ quá trình hình thành và phát triển của dân tộc Lào là quá trình chiến đấu kiên cường bền bỉ, nhiều lần chiến thắng giặc ngoại xâm hùng mạnh. Từ đó, xây dựng ý thức tự hào về

đất nước anh hùng, tự hào về lòng yêu nước thương nòi, xả thân vì nước của ông cha, mà Chủ tịch Cay xỏ Phôm vi hản là một tấm gương mẫu mực về sự giáo dục truyền thống yêu nước, lòng tự hào, tự tôn dân tộc cho các thế hệ người Lào.

2.2.2.2. Giáo dục đường lối cách mạng của Đảng Nhân dân cách mạng Lào vì mục tiêu độc lập dân tộc, dân chủ và chủ nghĩa xã hội

Đường lối cách mạng của Đảng NDCM Lào vì mục tiêu độc lập dân tộc, dân chủ và chủ nghĩa xã hội, đặc biệt là đường lối đổi mới của Đảng NDCM Lào từ Đại hội IV (năm 1986). Giáo dục nhằm khơi dậy ý thức về mục tiêu, lý tưởng của Đảng và của toàn dân tộc góp phần đưa đất nước vượt qua đói nghèo, tránh nguy cơ tụt hậu về kinh tế, đặc biệt là nguy cơ chệch hướng XHCN cho thanh niên; biết phê phán những biểu hiện tiêu cực, thoái hoá trong tư tưởng, đạo đức, lối sống, đấu tranh phê phán các quan điểm sai trái, thù địch, chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí, góp phần làm lành mạnh xã hội.

2.2.2.3. Giáo dục ý thức lao động và học tập với trách nhiệm cao, có khát vọng, hoài bão quyết tâm vượt qua khó khăn, thách thức xây dựng đất nước giàu mạnh, văn minh

Khơi dậy trong thanh niên tính hăng hái, say mê, miệt mài học tập với động cơ và thái độ đúng đắn; phải học tập để chiếm lĩnh được tri thức, phục vụ sự nghiệp xây dựng CNXH, học để cải tạo tự nhiên, cải tạo xã hội và cải tạo chính bản thân mình.

2.2.2.4. Giáo dục đạo đức cách mạng, bản lĩnh chính trị vững vàng, lối sống văn minh, tinh thần đoàn kết dân tộc và đoàn kết quốc tế

Trong hoàn cảnh các thế lực thù địch đang tìm mọi cách để thực hiện chiến lược “Diễn biến hòa bình” ở CHDCND Lào, giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên để xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng, tinh thần đoàn kết quốc tế, trước hết với Đảng và nhân dân Việt Nam, là vấn đề có ý nghĩa chiến lược lâu dài.

2.2.3. Hình thức giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay

- Giáo dục thông qua nhà trường

- Giáo dục thông qua gia đình
- Giáo dục thông qua tổ chức đảng, các đoàn thể
- Giáo dục thông qua các phương tiện thông tin đại chúng
- Sự tự giáo dục, tu dưỡng của thanh niên

Kết luận chương 2

Chương 3

THỰC TRẠNG GIÁO DỤC CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO THANH NIÊN Ở CÁC TỈNH MIỀN TRUNG NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO HIỆN NAY VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA

3.1. YẾU TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN GIÁO DỤC CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO THANH NIÊN Ở CÁC TỈNH MIỀN TRUNG NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO

3.1.1. Tác động của tình hình phát triển kinh tế - xã hội của đất nước và các tỉnh miền Trung

Sự tác động của quá trình phát triển kinh tế thị trường, của cơ chế thị trường đối với mọi lĩnh vực của đời sống xã hội; sự biến đổi cơ cấu xã hội - giai cấp ở Lào ngày càng phức tạp dưới sự tác động của nền kinh tế thị trường với sự tham gia của nhiều thành phần kinh tế; các giai cấp, tầng lớp xã hội có lợi ích, mức sống và lối sống khác nhau. Nhận thức và hành vi yêu nước XHCN của các giai cấp và tầng lớp xã hội ngày càng khác nhau. Cùng với tình hình chung của đất nước, các điều kiện kinh tế - xã hội ở các tỉnh miền Trung cũng đang tác động không nhỏ tới giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên.

3.1.2. Tác động của tình hình thế giới và khu vực

Trước hết là sự sụp đổ của mô hình CNXH ở các nước Đông Âu và Liên Xô những năm đầu thập kỷ 90 của thế kỷ XX, các nước XHCN còn lại đang phải đương đầu với những thách thức mới trong giai đoạn bước vào thế kỷ XXI, với nhiều biến đổi to lớn về khoa học và công nghệ, đặc biệt là công nghệ thông tin, những vấn đề toàn cầu như chống đói nghèo,

bảo vệ môi trường, hạn chế bùng nổ dân số, gìn giữ hoà bình, chống nạn khủng bố quốc tế, chiến tranh cục bộ, xung đột vũ trang tác động theo hướng tạo cơ hội đồng thời là thách thức đối với thanh niên về ý chí phấn đấu, khả năng cạnh tranh, kế thừa và phát huy giá trị truyền thống của dân tộc, truyền thống cách mạng, giữ bản sắc văn hoá dân tộc và tiếp thu tinh hoa văn hoá nhân loại.

3.1.3. Tác động của toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế

Toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế thúc đẩy nhanh sự phát triển của lực lượng sản xuất, đẩy nhanh quá trình giao lưu kinh tế, tri thức, văn hóa... giữa các quốc gia, dân tộc góp phần làm chuyển biến cơ cấu kinh tế thế giới, làm thay đổi tư duy, tập quán, thúc đẩy phân công lao động ngày càng sâu rộng, phát triển nhanh chóng mậu dịch ở CHDCND Lào. Thanh niên đứng trước nhiều cơ hội, thách thức và cám dỗ đòi hỏi phải được cung cấp, tiếp cận với các nội dung liên quan đến toàn cầu hóa.

3.2. THÀNH TỰU VÀ HẠN CHẾ TRONG GIÁO DỤC CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO THANH NIÊN Ở CÁC TỈNH MIỀN TRUNG NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO HIỆN NAY

3.2.1. Thành tựu trong giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên

3.2.1.1. Về sự lãnh đạo của các cấp uỷ đảng, sự tham gia của các cấp chính quyền, mặt trận và các đoàn thể

Giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên là một bộ phận trong công tác đảng. Những năm qua, cùng với quá trình đổi mới, thực hiện CNH, HĐH đất nước, quán triệt và vận dụng sáng tạo các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về công tác giáo dục thanh niên. Đảng bộ các tỉnh miền Trung đã ban hành các văn bản quan trọng nghị quyết, chỉ thị để lãnh đạo phát triển kinh tế, xã hội, an ninh, quốc phòng trên địa bàn như Chỉ thị số 03/BCT, ngày 30-5-2011 về “Xây dựng làng trở thành đơn vị phát triển, xây dựng làng lớn trở thành thị trấn ở nông thôn”, Chỉ thị số 0178/TCCT, ngày 23-2-2015 về “Tăng cường công tác dân vận ở cơ sở vững mạnh” triển khai Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI

của Đảng NDCM Lào về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục thanh niên trong thời kỳ mới.

3.2.1.2. Trong thực hiện nội dung, hình thức, huy động lực lượng và hiệu quả giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên

Về nội dung giáo dục: Trong 5 năm 2015-2020 đã triển khai cho đoàn viên, thanh niên học tập chính trị, sinh hoạt chính trị được 250 lần, số người tham gia là 210.437 người. Kết quả khảo sát tại 12 trường cao đẳng, đại học ở các tỉnh miền Trung về nội dung giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên cho thấy, có 281/300 (93,6%) thanh niên được giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Kaysone Phomvihane; 287/300 (95,6%) được giáo dục lòng yêu nước, tinh thần tự hào dân tộc; 279/300(93%) được giáo dục ý thức tự giác, cần cù, sáng tạo; có tinh thần trách nhiệm trong học tập, lao động bảo vệ Tổ quốc; 275/300 (91,6%) được giáo dục tinh thần đoàn kết dân tộc, đoàn kết quốc tế và 286/300 (95,3%) được giáo dục ý thức phòng, chống các âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực phản động, thù địch của cách mạng Lào.

Về hình thức giáo dục: Giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên thông qua các hình thức: sinh hoạt chính trị - tư tưởng, thông báo thời sự; ngày sinh hoạt chính trị, hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể dục thể thao. Môi trường giáo dục hiệu quả nhất chính là đưa thanh niên hoà vào các phong trào thi đua "2 đoàn kết, 3 tốt, 4 phát triển", tổ chức thực hiện phong trào "4 tiến", theo "4 nội dung, 4 mục tiêu", kết hợp với nhiều chương trình, dự án, công trình của Đoàn Thanh niên NDCM Lào đề ra, phong trào của Hội Thanh niên tình nguyện.

Về việc huy động các lực lượng tham gia: Phối hợp chặt chẽ giữa Mặt trận Lào xây dựng đất nước với các đoàn thể nhân dân, các bậc lão thành cách mạng, cựu chiến binh, các nhà hoạt động văn hoá, xã hội, các nhân sĩ trí thức, tổ chức xã hội, tổ chức kinh tế, lực lượng vũ trang, các doanh nghiệp gia đình, nhà trường với Đoàn Thanh niên và các tổ chức thanh niên của tỉnh để tăng cường chăm lo giáo dục, bồi dưỡng thanh niên.

Về hiệu quả giáo dục: Đa số các thanh niên được khảo sát đều cho rằng, giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên giúp thanh niên

nhận thức rõ hơn về trách nhiệm, nghĩa vụ của công dân đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Lào xã hội chủ nghĩa.

3.2.1.3. Những kết quả trong giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên

Một là: Thanh niên ở các tỉnh miền Trung luôn yêu nước, tin tưởng vào mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với CNXH, vào sự lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước.

Hai là: Thanh niên ở các tỉnh miền Trung có tinh thần năng động, có chí tiến thủ, kiên trì vượt khó, tích cực vươn lên.

Ba là: Thanh niên ở các tỉnh miền Trung là lớp người đang tiếp tục giữ gìn và phát triển những giá trị, bản sắc văn hoá dân tộc.

Bốn là: Thanh niên ở các tỉnh miền Trung ngày nay vẫn giữ được phong cách truyền thống dân tộc và lối sống lành mạnh, đồng thời tiếp thu có chọn lọc những thành tựu tiên bộ của loài người, góp phần xây dựng nếp sống văn hoá cộng đồng.

3.2.1.4. Nguyên nhân của các thành tựu

Những nguyên nhân chủ quan: Từ sự nhận thức rõ vai trò của chủ nghĩa yêu nước đối với sự phát triển của dân tộc, thanh niên đã biến nó trở thành một trong những động lực để vươn lên trong học tập, rèn luyện và tham gia các hoạt động xã hội.

Những nguyên nhân khách quan: Đảng và nhân dân Lào tiếp tục kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và CNXH, sự nghiệp đổi mới do Đảng NDCM Lào khởi xướng và lãnh đạo thu được những thành tựu to lớn. Ở các tỉnh miền Trung cũng đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng, tốc độ tăng trưởng kinh tế cao, đời sống nhân dân được cải thiện, CT-XH được giữ vững, an ninh - quốc phòng được đảm bảo. Sự nghiệp đổi mới và cải cách ở một số nước XHCN mang lại những thành tựu quan trọng thúc đẩy sự phát triển KT-XH, nâng cao đời sống của nhân dân, giữ vững chủ quyền dân tộc đã củng cố niềm tin của thanh niên trong tình đối với sự nghiệp xây dựng xã hội XHCN trên cơ sở chủ nghĩa yêu nước XHCN.

3.2.2. Những hạn chế trong giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên

3.2.2.1. Hạn chế trong công tác lãnh đạo của các cấp uỷ đảng, sự tham gia của các cấp chính quyền, mặt trận và các đoàn thể

Cấp uỷ đảng: Ở miền Trung, việc phổ biến, quán triệt và thực hiện các nghị quyết của Trung ương về giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên đến cấp cơ sở chưa được quan tâm đúng mức, công tác kiểm tra, đánh giá thiếu thường xuyên.

Chính quyền: Các cấp chính quyền chủ yếu vẫn thực hiện giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên chưa gắn kết giữa việc tổ chức cho thanh niên thực hiện nhiệm vụ chính trị với chăm lo đến nhu cầu, quyền lợi chính đáng của tuổi trẻ, thiếu sáng tạo về nội dung và hình thức, hạn chế về nguồn lực...

Mặt trận Lào xây dựng đất nước và đoàn thể nhân dân: phối hợp thiếu đồng bộ, chưa phát huy được sức mạnh tổng hợp để có nhiều hình thức giáo dục phong phú, sát hợp với từng đối tượng thanh niên, tạo ra hiệu quả và chất lượng cao trong giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên.

3.2.2.2. Hạn chế trong nội dung, hình thức, huy động lực lượng và hiệu quả giáo dục chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa xã hội cho thanh niên

Chưa xác định được một cách cụ thể và khoa học những nội dung của chủ nghĩa yêu nước XHCN, đặc biệt là những nội dung mới cần giáo dục cho thế hệ trẻ nói chung, thanh niên, học sinh nói riêng. Hiện nay ở các tỉnh miền Trung vẫn chưa có một tài liệu nào xác định một cách cụ thể những tiêu chí về nhận thức và hành vi yêu nước XHCN cần giáo dục thanh niên. Điều này gây nhiều khó khăn cho các trường khi tổ chức hoạt động giáo dục. Nhiều hoạt động của Đoàn Thanh niên trong các trường chưa thực sự đi vào chiều sâu, nặng về hình thức, qua loa, chiếu lệ, nên hiệu quả thực tế đối với việc giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên chưa đạt được như mong muốn. Sự tham gia của các tổ chức CT-XH còn hạn chế dẫn đến hiệu quả giáo dục chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa xã hội cho thanh niên chưa cao.

3.2.2.3. Hạn chế về ý thức yêu nước xã hội chủ nghĩa trong thanh niên

Hiện nay ở các tỉnh miền Trung, một số bộ phận thanh niên thiếu ý thức chính trị, thiếu niềm tin vào con đường đi lên CNXH, thờ ơ với những sự kiện CT-XH của đất nước và ít quan tâm đến các hoạt động chung. Một bộ phận thanh niên ngại tham gia vào phong trào CT-XH, vì họ cho rằng chỉ cần học tốt, làm việc tốt là đủ. Thái độ chính trị của một số thanh niên còn mơ hồ, thụ động do nhận thức nghèo nàn, hời hợt về những vấn đề chính trị, văn hoá, xã hội của dân tộc, của đất nước.

3.2.2.4. Nguyên nhân của các hạn chế

Những nguyên nhân chủ quan: 1/ Trong thời gian qua, cấp uỷ đảng và chính quyền các cấp chưa nhận thức rõ hết tính cấp thiết cấp bách của giáo dục chủ nghĩa yêu nước cho thế hệ trẻ nói chung và thanh niên nói riêng; 2/ việc giáo dục nói chung, giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN nói riêng nhiều gia đình cho đó là trách nhiệm của nhà trường, do đó thiếu sự phối hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội; 3/ Nhiều trường phổ thông trung học và các trường cao đẳng chưa thật sự coi trọng giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho học sinh; 4/ Nhiều thanh niên học sinh chưa nhận thức đầy đủ tầm quan trọng của việc bồi dưỡng, rèn luyện chủ nghĩa yêu nước XHCN cho bản thân, trong học tập, lập nghiệp và rèn luyện trong công tác.

Những nguyên nhân khách quan: 1/ Kinh tế thị trường đặt ra không ít những thách thức, nhất là đối với các điều kiện kém phát triển như nước Lào; 2/ Tình hình thế giới ngày nay có nhiều biến động, CNXH hiện thực còn khoảng cách lớn về phát triển KT-XH với các nước chủ nghĩa tư bản, giữa lý luận và thực tiễn xây dựng CNXH còn nhiều hạn chế, âm mưu của “diễn biến hoà bình”, một số thanh niên dễ bị lôi kéo, kích động vào các hoạt động chống phá cách mạng.

3.3. VẤN ĐỀ ĐẶT RA VỚI GIÁO DỤC CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO THANH NIÊN Ở CÁC TỈNH MIỀN TRUNG NƯỚC CHDCND LÀO HIỆN NAY

3.3.1. Vấn đề đặt ra từ nội dung giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay

3.3.2. Vấn đề đặt ra từ phương pháp giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước CHDCND Lào hiện nay

3.3.3. Vấn đề đặt ra từ chủ thể giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay

3.3.4. Vấn đề đặt ra từ bản thân thanh niên ở các tỉnh miền Trung nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay

Kết luận chương 3

Chương 4

PHƯƠNG HƯỚNG, GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIÁO DỤC CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO THANH NIÊN Ở CÁC TỈNH MIỀN TRUNG NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO HIỆN NAY

4.1. PHƯƠNG HƯỚNG CƠ BẢN NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIÁO DỤC CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO THANH NIÊN Ở CÁC TỈNH MIỀN TRUNG NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO HIỆN NAY

4.1.1. Giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung trên cơ sở vận dụng sáng tạo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Cayxôn Phômvihản, quan điểm của Đảng Nhân dân cách mạng Lào

4.1.2. Giáo dục cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung hướng tới lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội

4.1.3. Gắn giáo dục chủ nghĩa yêu nước với phương hướng, nhiệm vụ và mục tiêu phát triển chung của ở các tỉnh miền Trung

4.1.4. Giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên trên cơ sở kế thừa, phát huy những giá trị của chủ nghĩa yêu nước truyền thống phù hợp yêu cầu của thời kỳ mới

4.1.5. Giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên theo hướng kết hợp chặt chẽ giữa các tổ chức chính trị - xã hội, nhà trường, gia đình và xã hội

4.2. GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIÁO DỤC CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO THANH NIÊN Ở CÁC TỈNH MIỀN TRUNG NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO HIỆN NAY

4.2.1. Nâng cao nhận thức của các cấp uỷ đảng, chính quyền, cơ quan, đơn vị và các tổ chức chính trị - xã hội về công tác giáo dục thanh niên

Thứ nhất, phải thường xuyên quán triệt, giáo dục nâng cao nhận thức cho mọi cấp uỷ viên, đảng viên và cán bộ đoàn giúp họ nắm vững vị trí, vai trò, tầm quan trọng, nội dung, yêu cầu của giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên.

Thứ hai, tăng cường sự lãnh đạo của các cấp uỷ đảng đối với giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên.

Thứ ba, thông qua các sinh hoạt đảng, đoàn; phân công, giao nhiệm vụ và thông qua công tác kiểm tra giám sát... để bồi dưỡng nhận thức, phát huy trách nhiệm.

4.2.2. Tổ chức tốt sự phối hợp giữa các tổ chức, các lực lượng dưới sự lãnh đạo của cấp uỷ đảng trong công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên

Thứ nhất, nâng cao vai trò của tổ chức Đoàn Thanh niên, Hội học sinh, các cơ quan quản lý giáo dục, đồng thời đẩy mạnh các hoạt động CT-XH trong giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên cho thanh niên, học sinh.

Thứ hai, phát huy vai trò của các cơ quan, phương tiện thông tin đại chúng, các loại hình văn hoá - nghệ thuật phục vụ cho công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên trên địa bàn.

Thứ ba, tổ chức tốt sự kết hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường và xã hội trong việc giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên.

4.2.3. Đổi mới nội dung và hình thức giáo dục giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên

Về nội dung: cần hướng vào nâng cao nhận thức, trách nhiệm chính trị trong thực hiện nhiệm vụ chính trị trung tâm, không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo, xây dựng tổ chức đoàn, hội vững mạnh, xây dựng địa phương vững mạnh toàn diện, gắn với việc tham gia xây dựng bảo vệ Tổ quốc.

Về hình thức: Một là, học tập chính trị; Hai là, sinh hoạt chính trị - tư tưởng; Ba là, thông báo thời sự chính trị

4.2.4. Tăng cường đầu tư kinh phí và cơ sở vật chất - kỹ thuật phục vụ công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa cho thanh niên

Cung cấp các kết cấu hạ tầng như: nhà trường, thư viện, khu văn hoá trang bị những phương tiện hiện đại như Internet, truyền hình và các thiết chế khác như: thư viện, nhà văn hoá, bảo tàng, tạo ra sự hấp dẫn và hứng thú trong thực hiện nội dung, giáo dục chủ nghĩa yêu nước cho các đối tượng thanh niên, bảo đảm công tác giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên một cách thường xuyên và rộng rãi

4.2.5. Nêu cao vai trò, khả năng tự giáo dục chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa của thanh niên

Nêu cao vai trò, khả năng tự giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN của thanh niên chính là tạo ra những tâm lý tốt nhất để nhân cách thanh niên để kháng được những mặt trái của xã hội và những âm mưu “diễn biến hoà bình” của những kẻ thù, nhằm chống phá con đường đi lên CNXH ở Lào. Để nâng cao chất lượng, khả năng tự giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN của thanh niên không chỉ đòi hỏi sự cố gắng của bản thân thanh niên, mà phải có sự tác động từ giáo viên, các nhà quản lý giáo dục các cấp trên địa bàn tỉnh và thực hiện tốt chính sách xã hội cho thanh niên.

Kết luận chương 4

KẾT LUẬN

Công cuộc đổi mới đất nước Lào đã bước sang giai đoạn đầy mạnh CNH, HĐH nhằm thực hiện thắng lợi, sự nghiệp dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh hướng tới mục tiêu độc lập dân tộc và CNXH. Bên cạnh những thuận lợi còn không ít những khó khăn. Trước những thách thức của toàn cầu hoá, của mở cửa và giao lưu, hội nhập, chủ nghĩa yêu nước chính là nhân tố cơ bản của bản lĩnh dân tộc, bảo đảm sự phát triển bền vững và sự ổn định của KT-XH, giữ gìn bản sắc dân tộc trong giao lưu và hội nhập văn hoá. Chủ nghĩa yêu nước là mẫu số chung của con người Lào, trong đó có một bộ phận quan trọng là thanh niên.

Thanh niên có vai trò to lớn đối với sự phát triển đất nước. Bản thân thanh niên có những phẩm chất quý báu chứa đựng những tiềm năng, phát triển về thể chất tinh thần, trí tuệ, tài năng, những phẩm chất đạo đức, thẩm mỹ... Họ thực sự là lực lượng nòng cốt của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN. Nhiệm vụ vô cùng nặng nề và vinh quang mà dân tộc Lào trao cho thanh niên là ra sức học tập, tiếp thu trình độ khoa học - công nghệ, kiến thức tiên tiến để xây dựng đất nước, đồng thời có trách nhiệm trong việc gìn giữ, kế thừa phát huy các giá trị của chủ nghĩa yêu nước truyền thống, tiếp thu có chọn lọc những tinh hoa văn hoá của nhân loại, làm giàu đẹp thêm truyền thống quý báu của dân tộc.

Giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc phát huy sức mạnh chủ nghĩa yêu nước XHCN. Xuất phát từ vai trò to lớn của đội ngũ thanh niên đối với sự phát triển của đất nước, việc giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên hiện nay là một nhiệm vụ chính trị quan trọng. Nội dung giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN trong giai đoạn hiện nay là trang bị cho thanh niên quan điểm và lập trường giai cấp trên nền tảng của chủ nghĩa Mác - Lênin, đường lối, chính sách của Đảng, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và CNXH; giáo dục ý thức đấu tranh thoát khỏi đói nghèo, xây dựng đất nước Lào “Dân giàu, nước mạnh, xã hội đoàn kết hài hòa, dân chủ, công bằng và văn minh”, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Lào XHCN; giáo dục ý thức giữ gìn và phát huy bản sắc văn hoá, xây dựng nền văn hoá Lào tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; giáo dục tư tưởng và hành động kính trọng nhân dân; giáo dục ý thức độc lập, tự chủ, tự cường, lòng tự hào dân tộc; giáo dục ý thức xây dựng và gìn giữ mối quan hệ hữu nghị và hợp tác với nhân dân các nước trên thế giới, đặc biệt chú trọng quan hệ hợp tác toàn diện với nước Việt Nam anh em.

Nhận thức vai trò to lớn của việc giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên, trong những năm qua, các cấp uỷ đảng, chính quyền, đoàn thể ở các tỉnh miền Trung đã tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo nhằm triển khai giáo dục chủ nghĩa yêu nước cho các tầng lớp thanh niên trên địa bàn tỉnh và đã thu được những thành tựu quan trọng góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị, lập trường giai cấp cho thanh niên, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và CNXH, xây dựng ý thức đấu tranh đưa đất nước ra khỏi tình trạng đất nước đói nghèo, chậm phát triển, quyết tâm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ CNH, HĐH đất nước; ý thức xây dựng nền văn hoá Lào tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc... Không chỉ dừng lại ở việc giáo dục ý thức, tư tưởng, giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN ở các tỉnh miền Trung còn được biểu hiện ở những phong trào thi đua trong học tập, rèn luyện và các hoạt động xã hội của thanh niên. Những thành tựu mà giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên đạt được đã góp phần to lớn trong việc hoàn thiện nhân cách cho thanh niên, đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp CNH, HĐH của đất nước nói chung và ở các tỉnh miền Trung nói riêng.

Bên cạnh những thành tựu đạt được, giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN ở các tỉnh miền Trung trong những năm qua cũng còn có những hạn chế cần khắc phục. Một bộ phận thanh niên hiện nay có lập trường tư tưởng chính trị chưa vững vàng, bàng quan trước những vấn đề CT-XH, không thấy rõ trách nhiệm của mình đối với sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, trách nhiệm trong việc giữ gìn và phát huy những giá trị văn hoá dân tộc và tỉnh còn một bộ phận thanh niên đã mắc phải những tệ nạn xã hội, những hành vi vi phạm pháp luật. Thực trạng đó chứng tỏ chất lượng, hiệu quả giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung còn nhiều bất cập.

Trước thực trạng ấy, phát huy những mặt tích cực, khắc phục những hạn chế trong giáo dục chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên ở các tỉnh miền Trung hiện nay là nhiệm vụ cần thiết và cấp bách, nhằm giác ngộ sâu sắc chủ nghĩa yêu nước XHCN cho thanh niên từ nhận thức, tình cảm thái độ đến ý chí hành động yêu nước, tạo động lực cho sự nghiệp phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc. Để đạt được điều đó cần thực hiện hệ thống các giải pháp cụ thể, đồng bộ, thống nhất từ công tác lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai tổ chức thực hiện đến việc kiểm tra, đánh giá, trong đó cần tạo ra bước đột phá ở việc nâng cao chất lượng đào tạo và nâng cao tinh thần tự giáo dục của thanh niên.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. SOUVANXAY DENGDOUANGTHONG (2023), “Education of Marxism-leninism, Kaysone Phomvihane Thought for young people in central provinces of Lao”, *Political theory*, VOL. 36, p. 119-124.
2. SOUVANXAY DENGDOUANGTHONG (2022), “Giáo dục chính trị-tư tưởng cho thanh niên ở nước Cộng hòa Dân chủ nhân dân Lào”, *Tạp chí Chủ nghĩa xã hội lý luận và thực tiễn*, số 5 (21), tr. 66-70.
3. SOUVANXAY DENGDOUANGTHONG (2023), “Giáo dục chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Cayxôn Phômvihan cho thanh niên ở các tỉnh Trung Lào”, Báo điện tử, *Tạp chí Lý luận chính trị*, số 542 (4-2023).